

Sahibi ve Yazı İşleri
Müdürü:
M. Emin Kantürk

16
AĞUSTOS
1951
PERŞEMBE

İşçi Hakkı

Türkiyede İşçi
Sınıfının Tarihi

Yazan: Lütfü ERİŞÇİ
Fiatı: 50 Krş. — Üniversite Kitabevi
Tavsiye ederiz.

İdarehanesi:
Cemalnadir sokak, No. 4
Ankara cad. - İstanbul

Sayı: 7

HAFTALIK SİYASİ MÜSTAKİL GAZETE

TÜSTAV
ARŞİV
BELGESİ

Başyazarı: Kemal Sülker

Yıl: 1 — Fiyatı 10 kuruş

Perşembe Günleri Çıkar

İşçilerimize sefalet ve ızdırıp getiren ithalât politikası

Onbin iplik işçisinin felâketine sebep olacak
yeni bir ithalât müsaadesi verilmemelidir!..

İşçiler ve sanayicilerin fikirleri

Geçen sayımızda «Acı Haber» başlığı altında neşrettiğimiz yazıda hükümetin 2.5 milyon lira-
lık yün ipliği ithaline müsaade edeceğini ve in-
celemeler yaptığını bildirmiştik. Bu haber işçiler
ve sanayiciler arasında çok ciddi bir endişe do-
ğurmuştur.

Hükümetin takip edegelmekte olduğu ekonomi
politikasının memleket bünye ve şartlarına uy-
madığı bu haberle de anlaşılmiş bulunmaktadır.
İthalât tacirleri kendi menfaatlerine uygun dü-

şen böyle bir karardan memnun görünmekte-
dir. Fakat geniş işçi kütleleri ve sanayiciler yün
ipliği ithalinden memleket çoğunluğunun zarar
göreceğini belirtmektedirler.

Sanayicilerden üç kişilik bir heyet Ankara-
ya giderek hükümetle temas etmiştir. Heyet E-
konomi, İşletmeler ve Maliye Bakanlığına bir de
rapor sunmuştur. Bu raporda şöyle denilmek-
tedir:

(Devamı 4. sayfada)

Çalışma
Bakanlığının
İmkânları

Kemal SÜLKER

Çalışma Bakanlığı, dar bütçesi.

i. Brovvn'un raporu
ve ifade ettiği tehlike
Türk işçilerinin teşkilâtlanma
gayretini karsısına dikilen engel

Yıllık ücretli mezuniyet hakkı artık unutuldu mu?

Yarım ücretli pazar ve bayram tatili ka-
nunu 204 gün sonra kısmen işe yarıyacak

Zonguldak İşçilerinin Büyük M. M. Başkanlığına çektiği telgraf

İş kanununu kapsamına tâbi
işyerlerinde 6 gün muntaza-
man çalışan işçilere 2 mart 952
pazar gününden itibaren yarım
yevmiye verilecektir. Bu hu-

sustaki kanun 1 muhalif ve 1
çekimsere karşı 250 oyla 9/8/
1951 günü kabul edilmiştir.

Zonguldak Maden İşçileri
Sendikası da B. M. M. Başkan-
lığına şu telgrafı göndermiştir:

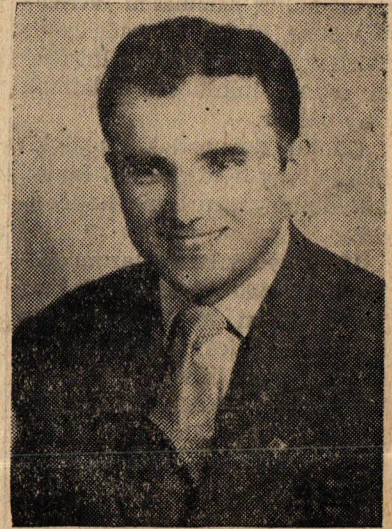
«Biz Zonguldak Maden İşçi-
leri Sendikası Yönetim Kurulu
ve Havza İşçi mümessilleri Sen-
dika merkezinde toplanarak
ücretli hafta tatili kanunu hak-
kında Havza işçileri namına a-
şağıda maddeler halinde yazı-

(Devamı 4. sayfada)

İşçi Sigortası Dispanseri

Bahariyede Malta oğulları
Fabrikası karşısında İşçi Sigor-
taları tarafından bir dispanser
inşa edilmektedir. İşçi Sendi-
kaları Birliği saymanı Ali Ay-
gen bu hususta şunları söyle-
miştir:

«— Nasıl oluyor da öyle ber-
bad bir yerde bu inşaatı karar
verdiler? Bir tarafı lâğım bir
tarafı mezarlık, bir tarafı tozlu

Sabri Gürata

Karabük Çelik Fabrikasında
işçilerin yatacak yer ihtiyacı

Bir odada 8 işçi yatırılırken bekâr
memur 3 odalı evde ikamet buyuru

mandat kadrosu ve sınırlı yetkiyle memleketin iktisadî ve içtimai kalkınma dâvasında rol oynayacak bir imkândan mahrum durumdadır. Ne Bakanlık, ne de Bakanlığa bağlı genel müdürlük ve bölge müdürlükleri çalışma hayatını düzenleyecek, sosyal adaletin tahakkukunu sağlayacak bir çalışma programına ve imkânına sahiptir. İşin doğrusu, Büyük Millet Meclisi ve hükümet bu Bakanlığa lâyük olduğu değeri vermemiş, muhtaç olduğu teşkilât ve bütçeyi temin etmemiştir.

Hitap ettiği kütle bakımından her memleketin en gözde ve en mühim mevklini işgal eden Çalışma Bakanları bizde rastgele vazifeye davet edilmiş birer parti adamı halindedir. Ta Sadi İrmağın Bakanlığa getirilmesinden itibaren başlayan bu rastgelelik bugün de devam etmektedir.

Sosyal inkişafı ve dünya işçi hareketlerini uzun zaman kendi isteği ile takip etmeyen şahısların bu Bakanlığa getirilmesi çalışma hayatının düzenlenme işini sürüncemede bırakacak âmillerden biri olmuştur.

En alt kademelerden en üst makama kadar Çalışma Bakanlığının birikmiş muazzam ekonomik ve sosyal dâvaları plânlaması ve birbiri arkası sıra çeşitli kanunları çıkarmak için seferber olması lâzımgelirken aksi müşahede edilmektedir.

15 ayda üç Bakan değiştiren Demokrat Parti hükümeti bu müddet içinde çalışma hayatıyla ilgili bir tek kanun çıkarmış ve bir tek kanun maddesini değiştirmiştir. Bunların ikisi de yarım, aksak ve yetersizdir.

Çalışma hayatını her cephesiyle etüt edip çalışan sınıfın refahını sağlamak mecburiyetinde olan bir Bakanlığın hareketsizlik denemek kadar ağır olan bu faaliyettinden sadece memleket zarar görmektedir. Çünkü vatan, çalışan insanların omuzları üzerinde yüksebilir.

Çalışma Bakanlığı, meşgul olması gereken konuları itibariyle Ekonomi, Tarım, İşletmeler, Millî

(Devamı 3 üncü sayfada)

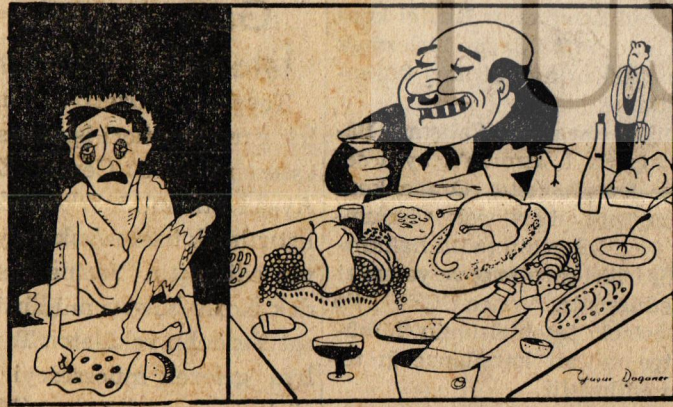
Memleketimizde pek kısa bir müddet kalan AFL (Amerikan İşçi Federasyonu) Avrupa temsilcisi ve SCFTU icra komitesi

Amerikada işçiler müşkül durumda

New-York (Özel) — Amerikada Tekstil fabrikaları imalâtı azaltmak zorunda kalmıştır. Bazı fabrikalar ise «Sezon tatili» yapmağa işçilerini çıkarmağa başlamıştır. Bir kısmı ise iş gününü 5 e indirmiş ve ücretleri düşürmüştür. Bütün bunlara sebep Amerikan halkının mal satın alma takatinin kalmamasıdır. Sendikalar yer yer şikâyetlere başlamıştır.

Türkiyede açılacak Sosyal Güvenlik Semineri

Viyanâ (Özel) — Sosyal emniyet Cemiyetinin uluslararası kongresinde Türkiyede içtimai emniyet semineri kurulmasına karar vermiştir. Bu seminere Cenevredeki Beynelmîl iş bürosu (İ. L. O) yardım edecektir. Seminer 2 Eylülde çalışmaya başlayacak, üç sosyal güvenlik uzmanı Türkiyede incelemeler yapacaktır.

ASGARİ GEÇİM HADDİ

üyeli Irving Brown'un raporu bir İstanbul gazetesi tarafından yayınlanmış bulunmaktadır.

Rapor heyeti umumiyesi tarafından (Devamı 2. sayfada)

Tarım işçilerine verilen asgarî ücret aleyhindeki beyanname

İşçileri greve teşvik eder mahiyette görülerek toplatıldı — Beyannameye imza koyan sendikacının durumu

Bursa Sendikalar Birliği arkadaşlarını destekledi

Adana (Özel) — Pamuk toplama işçileri için kilo başına verilmesi kararlaştırılan 8 krş. ücreti az bulan Tarım İşçileri Sendikası bir beyanname yayınlamıştır. Beyanname «tarım işçilerini greve teşvik» mahiyetinde görülmüş ve toplatılmıştır. İşçi Sendikaları Birliği de bu beyannameyi desteklediği için hükümet makamlarıyla sendikacılar arasında ciddi ihtilâflar belirmiştir.

Çukurova İşçi Sendikaları Birliği başkanı Hasan Özgüneş bu hususta şunları bildirmiştir:

«— Tarım İşçileri Sendikasının yayınladığı beyanname karşısında işverenlerin telâş göstermeleri ve hükümetin bu beyannameyi toplatması yersizdir. Çünkü ortada

yöl. Böyle bir yerde hasta bırakılmasını bir tarafa bırakalım, sağlam insan hasta olur. Bu yanlış karar düzeltilmelidir.»

işçileri bir suçla teşvik değil, bir hakkın müdafaası vardır. Her sendika kendisine mensub olan üyelerinin menfaatlarını korumakla vazifelidir. Esasen bunu yapmayan sendikaların da mânası yoktur.

Yalnız bize garib gelen nokta şudur: Asgarî ücret komisyonunda üye bulunan ve asgarî ücret

(Devamı 4. sayfada)

Debag ve Deri İşçileri Sendikası Yeni Yönetim Kurulu

Dabak ve Deri İşçileri Sendikası başkanı ile bir üye yönetim kurulundan istifa etmiştir. Bunların yerine yedek üyelerden Mehmet İğbay ve Şaban Çökmez aslı üyeliklere getirilmiştir.

Yapılan yeni seçim sonunda Sendika başkanlığına Rahim Mumcular, veznedarlığa da Ahmet Evkuran seçilmişlerdir.

Sendika sekreteri Kâzım Edin de bu vazifeden çekilmiştir. Sendika sekreterliğine Emin Basutçu getirilmiştir.

Arkadaşlarımıza başarılar dileriz.

Karabük Demir, Çelik Sanayii İşçileri Sendikası ikinci başkanı Sabri Gürata şehrimize gelmiş ve bazı temaslarda bulunmuştur.

Fabrikada baş mümessil bulunan Sendikacı arkadaş, bir yazımıza Karabük Demir ve Çelik Fabrikasının durumu ve işçilerin istekleri hakkında şunları söylemiştir:

«— Fabrikada biz sendikacılar bazı müşkülât çıkarılıyor. İşveren ustabaşılardan ibaret yeni bir Sendika kurulmasına bile çalıştı. Bizim 2500 üyemize karşılık bu işveren tarafını iltizam eden sendikanın üye sayısı 200 içindedir. Bazı işçiler, ustabaşılarnın zoruyla bu sendikaya girmişlerdir. Bunlar, bizim esas sendikamızı yıkmak istiyorlar. Bunda hem ustabaşılarnın, hem de işverenin menfaati vardır.»

(Devamı 4. sayfada)

Doğu Üniversitesi ve Ziraî Kalkınma

Vanda bir Doğu Üniversitesi kurulması için yapılan tetkikler şunu gösterdi: Üniversite kurmakla memleket veya bir bölge kalkındırılmaz!

Vatandaşlar mağara devri insanları gibi yaşarken, yollar taş devri karakterini taşıırken Üniversite kurmak gösteriş gayretinden ileri gidemezdi. Netekim bazı profesörler şu mütalâayı yürütüyor: Doğuyu iktisadî ve içtimai bakımdan kaldındırmak lâzım.

Bu kalkınmanın bölge bölge olacağına aklımız almıyor. Bir memleketin her yanı aynı medeniyet seviyesinde olmazsa o yerde halk hâkimiyeti vardır denemez. Doğu bölgesi ayrı, Ege bölgesi ayrı değildir. Vatan bir bölünmez bütündür, ve Vatanımız kül halinde gerçek bir kalkınmaya muhtaçtır.

Daha dün denecek kadar yakın bir tarihte imparatorluk sı-

nırları içinde bulunan Mısır bile bu hakikati anladı da ne C. H. P., ne de D. P. hâlâ bu gerçeği öğrenemedi.

Mısır, nüfusunun yüzde seksenini teşkil eden köylünün ekonomik ve sosyal kalkınması için 1939 da bir program hazırladı. Sosyal işler Bakanlığı kurdu. 100 «sosyal daire» tesis etti. Bu «daire» ler her 15 ailenin kalkınmasıyla uğraşmağa başladı. Bu sosyal dairenin kütüphanesi, kliniği, çocuk bürosu, ziraî servisi vardır. ve üstelik kooperatifler de köylüye her yardımı yapmaktadır.

Bize gelince; modern bina altında çorak toprak bırakıyor. o binaya girecek vatandaş sayısını tahdid ediyoruz.

Semavata ser çeken binaları olan Amerikaya değil de biraz komşumuz Mısır baksak ve... ayaklarımız toprağa değse...

ŞİMŞEK

HUKUK KÖŞESİ**Asgarî ücret meselesi**Yazan:
Halûk BARUTÇUOĞLU
(Avukat)

İş Kanunu 12/6/936 tarihinde nesredilmiştir. Bu kanunda asgarî ücret tesbitine dair bir 32 nci madde vardır. Bu madde iktisat vekiline bir salâhiyet vermiş ve demıştır ki: (İktisadî ve içtimai zaruretler dolayısıyla iktisat Vekâletince teklif edilecek işlerde

ödenek işçi ücretlerinin en aşağı hadleri bir nizamname ile tesbit edilir.) Ancak 12/6/936 dan 31/1/950 tarihine kadar geçen 13,5 sene zarfında hiçbir iktisat vekili bu maddeyi hatırlamamış veya asgarî ücretin tesbitine lüzum görmemiştir. 31/1/950 de çıkan bir kanunla bu madde değiştirilerek salâhiyet İktisat Vekâletinden alınarak Çalışma Bakanlığına verilmiştir. Çalışma Bakanlığı ise bir sene sonra asgarî ücretlerin tesbitine müteallik bir yönetmelik çıkartmıştır. Bu yönetmelige göre ilk olarak Adanada kurulan mahallî komisyon ise 11/7/951 tarihinde çıracır işçileri için 200 kuruş asgarî ücret tesbit etmiş bulunmaktadır.

İşte asgarî ücret dâvasının İş Kanununun çıkışından bugüne kadar geçirdiği manzara kısaca budur. Ve bize bir kanunu tatbik edip etmemeyi şu veya bu bakanın yani netice itibariyle bir insanın keyfine bırakmanın ne derece hatalı olduğunu göstermektedir. Kanun deyince aklımıza umumî, mücerret ve daimî kaideler gelir. Aynı durumda olan vatandaşların hepsinin haklarını temin eden kaideler. Halbuki, şimdiki Çalışma Bakanı Nuri Özsan, İş Kanunu'nun ilk ba-

İşçi sınıfı tarihimizde tütün işçilerinin sendika faaliyeti**Çeşitli baskılara rağmen tütün işçileri kendi hak ve menfaatlerini koruyacak teşkilâtı kurmuştur...**

Yazan

TARİHÇİ

Türkiyede işçi sınıfının tarihinde tütün işçileri önemli bir yer tutmaktadır. Bu önem yalnız Türkiyenin dünya çapında tütün müstahsili bir memleket olmasından ve tütün sanayiinin oldukça eski bir maziye sahip bulunmasından değildir. Bu önem bilhassa yakın zamanlara kadar Fransız sermayeli Reji şirketinin başıboş istismarına ve hâlâ devam eden türlü baskı çeşitlerine rağmen, tütün işçilerinin kendi hak ve menfaatlerini müdafaa ve teşkilatlanma bakımından gösterdikleri gayretten ileri gelmektedir.

Tütün işçilerine ait, Abdülhamit idaresinin taş üstünde taş bırakmadığı senelerde teşkilatlanma teşebbüslerinin olup olmadığı hakkında kat'i bir vesika sahibi değilek de bu senelerde arkadaşlarının hak ve menfaatlerini savunmak uğruna hapslere giren, sürgünlere gönderilen tütün işçileri bulunduğunu biliyoruz.

Meşrutiyet senelerinde ise tütün işçileri bariz olarak Türk işçi sınıfının teşkilatlanma hareketinin ön safında yer işgal etmekte idi.

Meşrutiyetin daha ilk günlerinde Selânikte başlayan grevlerden sonra Drama, Kavala ve İstanbulda tütün işçileri cemiyetleri kurulması birbirini takip etmişti. Bu cemiyetlerin arasında en mutedillerinden biri İstanbuldaki Amele İttihat Cemiyeti'ni bile Meclisi Mebusana hitaben yazılmış bir mektupla

mücadelesi için için devam etmiştir.

946 da yeniden başlayan gelişme hareketi içinde tütün işçileri gene ön safı işgal ediyorlardı. 946 Haziran ve Temmuz ayları içinde İstanbulda, İzmirde, Samsunda birer Tütün İşçi Sendikası kurulup faaliyete geçmiş bulunuyordu.

Bunların arasında İzmir Tütün İşçileri Sendikasının maksadı şu idi:

«a — Tütün işçilerini iş verenler ve hükümet makamları vesair idare âmirleri önünde temsil etmek, her sahada onların hak ve menfaatlerine uymayan durumlara ve muamelelere karşı teşebbüste bulunmak.

b — İş Kanununun ve Büyük Millet Meclisinden çıkacak diğer iş gücünü koruma, içtimai sigorta kanunlarının hükümlerine riayet edilip edilmediğini daimi surette araştırmak, onlara aykırı halleri ve muameleleri ortadan kaldırmak için işçileri harekete geçirmek, icabında ge-

reken yerlere başvurmak ve işçilerin haklarının korunması için onların adına dâva açmak.

c — İşçilerin fikri ve bedeni serpilmelerini sağlamak için ihtisas kursları, spor talimleri ve oyunları, memleket ve dünya meselelerine dair konferanslar, güzel sanatlar dersleri, korolar vesair işler organize etmek ve bu çeşit kültür faaliyetlerine elverişli bir işçi kulübü açmak ve idare etmek.

d — İşsiz kalan sendika âzalarına iş bulmayı temin etmek, işçi kategorisini tâyin etmek, hastane, doğumevi, çocuk yuvası tesis etmek, mesleki hastalıkları yaratan fena iş yerlerinin sıhhi olmasını sağlamak.

e — Teker teker muhtaç bir duruma düşen sendika âzalarına eşya, gıda ve para yardımlarında bulunmak, geniş ölçüde işsizliğin umumî haline karşı sağlam bir ihtiyat akçesi vücuda getirmek maksadıyla karşılıklı yardım sandığı teşki etmek, işçiler arasında tesanüt ve teavün duygularını geliştirmek ve fiili hareketler haline yükseltmek.

Bu sendikaların ömrü pek kısa olmuş, o zamanki diktatörlük bekayası hükümet tarafından birkaç ay sonra kapatılmıştır.

I. Brovun'un raporu ve ifade ettiği tehlike

(Baş tarafı 1. sayfada) | FTU ile münasebet tesisine ta-

Dünya işçi sınıfı tarihine bakış**İngilterede Sanayi inkılabı ve işçi sınıfının doğuş tarzı**

Dokuma sanayiinde başgöstaren yeni kesifleri diğerleri takip etti ve Derebeylik nizamı böylece sona ermiş oldu...

Cahit UMUT

İngilteredeki işçi hareketlerini ve sendika faaliyetlerini öğrenmek Türk işçileri için faydalı olacaktır. Bununla beraber, sendika saflarında Türk işçi sınıfının kalkınması dâvasıyla gerçekten meşgul olanlar için bu zaruri kültür hamulesini vermeden önce, bütün dünyada geniş akisler yapmış olan İngilteredeki sanayi inkılabını anlatmak icap ediyor.

Çünkü Avrupadaki bugünkü hükümetlerin teşekkülü, sanayi inkılabının zaruri bir neticesidir.

18 inci yüzyılın sonlarına doğru vukubulan iki değişiklik burjuva içtimai münasebetlerinin teşekkülünü icap ettirdi. Bu iki değişiklikten birisi İngilteredeki sanayi inkılabı, diğer de Fransız ihtilâlidir. Biz sanayi inkılabı üzerinde duracağız.

1771 ile 1825 arasında vukubulan bu inkılâp bütün dünyaya yayıldı. Bu inkılâbın iki esaslı temeli vardı: Birisi makinelerin icadı, öbürü de fabrikaların kurulması. Sanayi inkılâbına adları karışan işçiler pamuklu kumaş yapma işini ıslah ettiler. Jon Kay adındaki bir İngiliz, kumaşı istenen ende yapmayı sağlıyan bir icatta bulundu. Bunun neticesinde istihdamı misli arttı. Bunu yeni bir icadın keşfi, dokuma makinelerinin su kuvvetiyle çalış-

lar ve büyük endüstrinin doğması parlantarizmi teşekkül ettirdi. Kapitalizmin ziraate yönelmesi ve makinelerin meydana çıkmasıyla ekonomik inkılâbın temelleri atılmış oldu. İktisadî değişiklik siyasî inkılâba sebebiyet verdi, ve bunun neticesi olarak burjuvazi 1789 da hâkimiyeti eline aldı ve Avrupa kıtasında kapitalizmin inkişafını zorladı.

Sanayi inkılâbı, İngilterede olduğu kadar Fransa ve Almanya da 19 uncu asrın ikinci yarısında makine istihsalinin galibiyetiyle nihayet buldu. Böylece İngilterede başlıyan ve Avrupaya, Amerikaya yayılan sanayi inkılâbı burjuvazi ite işçi sınıflarını tarih sahnesine çıkarılmış oldu. Büyük toprak sahibi asilzadeler, yerlerini burjuvaziye terkedererek derebeylik iktisadî ve içtimai nizamı nasıl değişikliğe uğradıysa, kapitalist iktisadî nizamında da, sanayi inkılâbıyla teşekkül eden burjuva ve işçi sınıflarının karşılıklı münasebetleri yüzünden zaman zaman değişiklikler oldu ve olmaktâ devam ediyor.

İngilteredeki sanayi inkılâbı sayesinde endüstri ile birlikte ticaret de gelişti için muhtelif pazarlar teşekkül etti. Makineler, istihsalî mütemadiyen attırırken taşıt vasıtaları da bu mahsulleri süratle bir memle-

işması, ipik makinelerinin inkişafı, pamuk çekirdeğinin temizlenmesine yarayan makine, kumaşları boyama ve kurutma tesisleri takip etti. Nihayet buhar motörleri meydana geldi. Yavaş yavaş buhar motörlerinin gelişmesi sağlandı ve buhar makinelerini daha da geliştirmek için madencilik ilerledi. Bu sahada da keşifler başgösterdi ve durmadan devam etti. Bu keşifler büyük bir sanayi inkılâbını meydana getirmişti. Bu inkılâp derhal iktisadi tesirlerini gösterdi, ve şehir komünlerinin derebeylerle mücadelelerinde kapitalistler sınıf olarak yavaş yavaş belirmeğe başladı-

ketten bir memleketi götürüyordu ve çeşitli ticari rekabetler, istihşalde mühim rolü olan işçilerin emeğinin istismarına yol açtı. İşçiler artık müstakil birer ev işçisi olmaktan çıktı. Sanayi inkılâbının hızıyla birlikte ücretli fabrika işçileri haline geldi. Fabrikalar mantar gibi türerlerken, muayyen saatlerde çalışacak işçilere ihtiyaç baş gösteriyordu. Esasen toprağa ve istihşal vasıtalarına sahip olmıyanlar fabrika kapılarına koşmağa başladılar. Artık yüzlerce, binlerce işçi bir çatı altında muayyen işler görüp muayyen ücretler alıyordu. Böyle-

(Devam 3 üncü sahifede)

Hatırlar mıydınız?!

KALEM SAHİPLERİ NEFES ALAMIYACAK BİR DURUMDA

Doktor Cahit Tanyol, 10 Ağustosta Yeni Sabah gazetesinde neşrettiği bir yazıya şu başlığı koymuştu: «Bu memleket kimin?» ve bu sorudan sonra şunları yazıyordu:

«Fikir adamlarımız, kapana tutulmuş bir fare gibi, kendi gölgesini ölçmekle, kitapların söylediğini düşünmekle vakit geçiriyor. Sanatkârlarımız düşünmekten, görmekten ve gördüğünü yazmaktan korkuyor. Hürriyet var görünüyor, hakikatte kalem sahipleri nefes alamıyacak bir durumdadır: Çünkü düşünce günün politikasına ayak uydurmak zorunda... Bir kısım kendi politikasında; bazı zümre kendi mücadele ve dalaverasında devam ediyor.

Bu memleket bizim, bizim ama ekmeğini yediğimiz insanlara dönüp bakmıyoruz. Onları uzaktan uzağa düşünüyoruz. Onların ihtiyaçlarını, dertlerini anlamak, hayat şartlarını incelemek için ortada hiçbir teşebbüs yok. Nasıl olur da tanımadığımız, tanımak ihtiyacını duymadığımız ve hattâ nasıl tanımak gerektiğini bilmediğimiz bir memleketi göğsümüzü gere gere bizimidir, deriz.»

HÜRRİYET VAR MI YOK MU HIÇ DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?

Son günlerde dilimize bir kitap tercüme edildi. Eser Alexis Carrel'indir. «İnsanlar Uyanın!» adını taşıyan bu kitapta şu cümleler de vardır:

«İnsanların çoğunun istifade ettikleri hürriyet, ne ekonomik hürriyet, ne fikir hürriyeti, ne ahlâki hürriyettir. Hiç bir şeye sahip olmıyanlar yalnız izbeden izbeye dolaşmak, şu veya bu gazetenin, radyo ile yayınlanan birbirine zıd propagandaların yalanlarını dinlemek ve nihayet oy vermek hürriyetine sahiptir. Bu insanlar siyasî mânada hür, ekonomik mânada köledirler.»

Reji idaresiyle devrin hükümet makamlarının nasıl hâlâ baş başa vererek bütün işçilerinin hak ve menfaatlerine göz yumduklarını acı bir şekilde belirtmektedir.

Aynı senelerde memleketin muhtelif şehirlerindeki bütün işçileri arasında bir federasyon kurulmak teşebbüsüne geçildiğini, 910 daki İstanbul Reji İşçileri Grupunu burada hatırlamak lâzımdır.

Fakat bütün işçileri arasında bu teşkilâtlanma ve faaliyet 1913 Ocağında Babıâli baskınıyla iktidarı eline geçiren İttihat ve Terakki terörü ve birbirini takip eden Balkan ve Birinci Dünya Harbi sıralarında ister istemez duraklamıştı.

Milli Mücadelenin başladığı sıralarda bütün işçileri arasında kaynaşma ve teşkilâtlanma faaliyeti tekrar canlanmıştı. Bu arada Cibali Reji İşçileri Cemiyeti faaliyete geçmişti. 18 Şubat 919 da yapılan ve yüzde 50 zam istiyen grev hiç de faydasız olmamıştı.

Müteakıp senelerde başlıyan mübadele hareketi içinde memlekettten ayrılan Rumen bütün işçileri yerine Drama, Serez ve havalisi işçilerinin gelişile beraber İstanbulda, İzmirde ve Bursada yeni bütün işçi cemiyetleri kurulmuştur.

Bunların arasında ileri şiarları benimsemiş olanlardan başka 923 te İstanbulda kurulan Tütün Depo ve Fabrikası İşçileri Teavün Cemiyeti gibi maksadı «işçilerle sermayedarların muttarit bir ahenk dairesinde husulü müvazeneti» olanlar da yok değildi.

925 te Reji şirketinin tasfiyesinden sonra İnhisarlar İdaresi zamanında teşkilâtlanma yavaş yavaş duraklamış ve bir müddet sonra genişliyen diktatörlük idaresi altında hepsi dağıtılmıştır.

Mamafih bu devrede dahi türlü musibetlere rağmen bütün işçilerinin işçi dâvası uğrunda

kumından yalnız cıvı bir piandan uzak değil, aynı zamanda, materyelleri bakımından eksiklik ve yanlışlıklarla malûldür. Fakat meselenin bu tarafı bir kenara, hâdiseleri dikkatle takip edenler için bu raporu okurken, daha evvel memleketimize gelen Amerikalı büyük patronların temsilcisi Thorenburg'un raporunu hatırlamamağa imkân yoktur. Thorenburg raporunda Amerikalı büyük sermayedarlar için Türkiyede yapılacak işler bulunduğunu ve üstelik teşriki mesaiye hazır muhitlerin de mevcudiyetini iddia ediyordu.

Amerikada işçi sınıfının çok mahdut usta ve teknisyenleriyle aristokrat zümresinin reaksiyoner teşkilâtı olan AFL mümessilinin de raporunda kendi teşkilâtı, faaliyet ve propagandası için Türkiyede mevcut sendikaların çok müsait bir durum arzettiği belirtilmeğe çalışılmaktadır. Filvâki raporun esas konusu türlü tafsilât içinde âdeta gizlenmiş bir şekilde Türk sendikalarının SCFTU kanalıyla AFL ile münasebet tesisi mevzuudur.

Irving Brown'a göre münasebetlerin tesisi hususunda Türk sendikacılarında ve ilgili hükümet makamlarında kat'î istek mevcuttur! Rapora bakılırsa I. Brown'a gerek Ankara ve gerekse İstanbulda sendikacılar çok müsait davranmışlar, bilhassa bazı sendika liderleri yaptıkları, hattâ yapacakları işler hususunda kendisinden ilgi ve yardım istemişlerdir. Ayrıca İstanbul Sendikalar Birliği kongresinde SCFTU ile birleşmek temayülü ortaya atılmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan Çalışma Bakanlığı da I. Brown'u aynı şekilde karşılamıştır. Orada kendisine yeni çıkarılacak iş kanunları ve eskilerinin tadili hakkında fikirleri sorulmuş ve yarım rica edilmiştir. Ayrıca SCFTU ile birleşmek teşebbüsünün hükümetçe müsait karşılanacağı temin edilmiştir.

Görülüyor ki Türkiyede SC-

raft met makamlarının gizlenilmeyen maksadı bu sahada bilgisizlik ve tecrübesizliklerinin telâfisidir.

Fakat şu münasebetlerin tesisi zımında SCFTU acaba hangi maksatla hareket etmektedir? Buna dair hiçbir şey söylenilmiyorsa da mezkûr teşkilâtın Uzak ve Ortadoğudaki faaliyeti bize bu hususta bir fikir verebilir.

Asla inkâr edilemez ki SCFTU son zamanlarda Uzak ve Yakınoğuda yarı müstemleke memleketlerdeki işçi sınıflarını propaganda ve tahriklerle boğarak onları kurtuluş ve kendi mücadelelerinden koparmağa çalışmaktadır.

Zaten I. Brown'ın raporunda münasebetler tesis edildikten sonra yapılacak işler hususundaki teklifler bir bakıma bu durumu aydınlatmaktadır.

Bu tekliflere göre hulâsaten Türkiyede sendikalar SCFTU usulü üzere yeniden teşkilâtlanmalı ve SCFTU propagandası bütün şümuliyle benimsenmeli ve hattâ Türk sendikacıları SCFTU teşkilâtlarında yetiştirilmelidir.

Kısacası I. Brown'un raporu özü itibariyle herhangi bir ziyaletin intibalarını tesbit eden alelade bir vesika değildir. Bilâkis Türkiyede işçi sınıfının teşkilâtlanma gayretinin yeni tehlikeler karşısında bulunduğu tam bir ifadesidir.

Garp Linyitleri İşletmesi Müdürü

Tavşanlı (Özel) — Tunçbilek garp linyitleri işletmesi müessesesi müdürü Cemal Zühtü Aysan Etibank merkezinde çalıştırılmak üzere Ankara'ya tayin edilmiştir. Yerine Zonguldak Kozlu bölgesi müdürü Nevzat Yerdelin vekâleten Tavşanlıya gelerek müesseseyi devir teslim alacaktır. (M. Y.)

tanbulda yapılmış olduğuna ilişkin toplantısında şöyle konuşmuştu:

«— İstanbulda işçi ücretleri oturmamıştır. Onun için burada asgari ücret tesbitine lüzum yoktur.»

Bu Bakan böyle konuşurken neye istinat etmiştir? Ücretler oturmamıştır demekle neyi kastedmiştir?

İstanbuldaki işçilerin dolgun ve kâfi ücret aldığını mı?! Öyleyse, Bakanın aldandığını söylemek icap eder. Nitekim kendisi de bir müddet önce hatasını anlamış ve İstanbulda asgari ücreti icap ettiren bir iş istismarının varlığını bildirmiştir.

Burada şu soru hatıra gelebilir: «Asgari ücreti kim tesbit edecek-tir?» Bu noktâ üzerinde durmak lâzımdır:

Asgari ücreti tesbit edecek olan mahallî komisyonlar kanaatimizce tarafsız kimselerden ibaret intibasını uyandırmamaktadır. Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre komisyonda biri işçi temsilcisi, diğeri sendika üyesi olmak üzere iki işçi üyesi var görülmüyorsa da, 6 ncı madde işçi mümessilinin seçilişini gösterdiği halde sendika üyesine dokunmuyor. Buradaki sendika kimin sendikasıdır belli olmuyor. Bu vaziyete göre komisyonda bir işçi üyesine karşılık bir iş veren, bir Ticaret ve Sanayi Odası temsilcisi, bir de Ziraat Odası temsilcisinden ibaret -ki netice itibariyle bunlar da tüccar ve iş verenlerdir- üç üye bulunmaktadır. Diğer üyeler ise memur durumundadır. Memleketimizde devlet en büyük iş veren olduğuna göre bu kimselerin muhakkak surette tarafsız kalıp kalamıyacakları münakaşa edilebilir bir meseledir. Nitekim Adana çırçır işçileri hakkında tesbit edilen 200 kuruş günlük ücret bu iddiamızı takviye eder mahiyettedir.

Ancak mühim bir mesele daha var ki, kanun asgari ücreti statik bir halde almıştır. Yani asgari ücret tesbit edilse bile bu bir defa

(Devamı 4. sayfada)

İŞÇİ RÖPORTAJLARI

Çimento işçilerinin gayri sıhhi işyerinde korku ve azap içinde geçen hayatları

Yunus Çimento fabrikasındayız. Anadolu Çimentoları Türk Anonim Şirketinin 1930 da kurduğu bu fabrika işçilerinin üye bulunduğu Sendikamızın Genel Kurul toplantısına iştirak etmek istiyoruz.

Fabrika hem Kartal demiryolu-na, hem de denize çok yakın. Gerek demiryolu, gerekse deniz vasıtasıyla çimentolar hem İstanbul-la, hem Anadolu'ya süratle gönderilebilir. Bütün bunları iyi düşünerek kurulan fabrikada işçilerin sağlığı iyi düşünülüyor mu? Merakımızı çeken nokta bu.

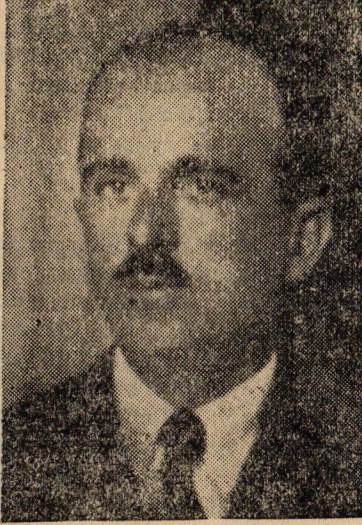
Fabrikaya girince yepyeni bir iş âlemiyle karşılaştığımızı anlıyorum. Kemal Sülker, yarı belle-rine kadar kömüre gömülü olarak çalışan işçilere bakıyor. Bira fabrikası işçileri Sendikası Başkanı Seyfi Demirsoy ise dekovil hattının üstündeki ufki, kalın ve de-hşet verici bir hareket içinde bu-lunan silindire bakıyor.

Kömür işçilerinin bacakları gö-rülüyor. Müthiş sığağa rağmen kürekleri mütemadiyen kaldırıp indiriyorlar. Tepelerinden sızan terler kömür tozu ile siyah bir si-cim gibi aşağılara doğru uzanıyor.

Alçaktan uzanan muazzam si-lindirin altından ezilip ölme kor-kusunu duyarak geçtik.

Sendikamızın güler yüzlü, misa-lirperver ve iyi niyetli başkanı Mustafa Güvenle selâmlaştıktan sonra kongreyi takib ettik. Sonra da...

Sonra da, dehşet içinde Yunus Çimento fabrikasını gezdik. Kong-reyi takib için gelen Sendikacı ar-kadaşlar ve Sülkerle birlikte fab-rikanın ilk iptidai maddesinin ge-liş seyrini takib için 70 basamak-lı, çürük, gayri muntazam bir mer-diveni tırmanmağa başladık. Her adım atışta bir ürperti geçiriyor-ruz. Düşmemek için yandaki de-

Mustafa Güven

miri tutmak istiyorum. Fakat dem-ir çubuk yağlı, ve elim makina yağına bulanıyor.

Korka korka senaya tırmanır-casına bu garib merdivenin sonu-na geldik.

Rüzgârı bol, yanları açık bir meydana varmıştık. Burada havaî hatla taşocağından vagonlar gelip vagonlar gidiyordu. Hafif bir dik-katsizlik vagon çarpmasıyla düşüp ölmeyi intaç edebilirdi. Çakıl va-gonlarını sevk ve idare eden işçi saatte 57 kuruş alıyordu. Fakat kışta, karda hep bu sert rüzgârlı yerde günde 57 defa hastalıkla karşılaşıyordu. Esasen yüzü deri-den, vücudü kemikten ibaretti. Müzmin bir nezleye tutulmuş gi-bi boğuk ve ıslak bir sesle konu-şuyordu. Vagondaki taşları göstererek:

«— Gördüğünüz taşın terki-bin-de «Calcium-Karbonit» vardır. İs-mine «Alimunot kil toprağı» de-nir. Ve aşağı yukarı bulunduğ-

muz yere iki bin metre uzaklığın-daki ocaklardan kaya halinde çı-kan taş evvelâ kompüresörler va-sıtasıyla parçalandıktan sonra, harman makinesinde gördüğünüz gibi, ufak çakıllar halinde parça-lanır ve 800 ilâ 900 kiloluk vagon-larda havaî hatla bulunduğumuz yere gelir. Buradan kimyahanenin tensib ettiği kumla karıştırılarak su ile birlikte aşağı katta görece-giniz birinci değirmene iner...»

Rüzgârın şiddetinden yere düş-memek için kendimi kolluyarak arkadaşlarla birlikte sırat köprü-sü korkusunu uyandıran merdi-venleri indik.

Birinci değirmene gelmiştik. Su ve kumla birlikte harman olan çakılların bulunduğu yerde kor-kunç gürültüler vardı. Cehenne-mi bir sıcak yüzümüzü kavuru-yordu. Müteaddit kurbanlar ve-ren «ölüm» silindiri ağır ağır dö-nüyor, çamur pompasına doğru yol alıyordu.

Biz de çamur pompası dairesine girdik. 12 metre yüksekliğindeki kazanlar 289 metre karelik bir ce-samette idi. Hava tazyiki ile çam-ur halitası karışıp duruyordu. Mahlûl halindeki çamur, her an 1300 derece harareti muhafaza e-den silindirle soğutma fırınına naklediliyordu. Sıcak gittikçe ta-hammül edilmez hale geliyor, biz rahat bir nefes almak için fabri-kanın diğer kısımlarına gitmek için sabırsızlanıyorduk.

Sabırsızlıkla yürüdüğüm soğut-ma fırınının kapısına yaklaşıp, a-dımımı içeri atar atmaz cehen-nemi bir alev beni inkisarı hayâ-le uğratmıştı. Boncuk, boncuk ter-leyen yüzüm, vücudumu kaplayan ateş tabakası bu kısmın asgarî ha-raretinin 70 derece olduğunu gös-teriyordu.

Deminden beri uzana gelen ve

Çalışma Bakanlığının İmkânları

(Başyazıdan devam)

Eğitim, iç işleri, hattâ Millî Sa-vunma Bakanlığı ile daimî bir te-mas halinde bulunmak mecburi-yetindedir; ve saydığımız Bakan-lıklar Çalışma Bakanlığının mü-talâasını almadan muayyen ka-rarları veremeyecek halde olmalı-dır. Zira ıstırap içinde yaşayan on beş milyon muhtaç olduğu iş sahasını ve asgarî refahı Çalışma Bakanlığı teminle vazifelidir. Hü-kümetin işçi-köylü sınıfına gös-terdiği alâka ölçüsünü göz önün-de tutacak olursak bu vazifelerin, bu Bakanlık tarafından asla yer-ine getiremeyeceği anlaşılır. İr-mak'ların, Balta'ların, Sırer'lerin, Pulatkan'ların, Köymen'lerin ve Özsan'ların şahsî gayretleri bu vazifelerin azameti karşısında pek cılız kalır. Mesele Büyük Millet Meclisinin çoğunluğunu teşkil e-den sınıfın memleket meselelerini halletme işinde takip edeceği ana politikadadır.

KEMAL SÜLKER

hararetinden şikâyet ede durdu-ğumuz ölüm «silindiri» buradaki sobâ içinde nihayet buluyordu...

Sobanın yanına yaklaşarak ka-pak menfenzinden bakacak oldum. Yanımdaki İşçi Elektrik kaynak-çılarının kullandığı renkli bir mas-ke uzattı...

Gördüğüm manzara şuydu, Ha-va kompresörleri vasıtasıyla püs-kürtülen kömür tozu, sobanın 1800 - 2000 derecelik harareti ile ateş yağmuru halinde uzun silin-dire doğru püskürüyordu...

Sobanın yanından ayrıldıktan sonra; önüme gelen merdivenin altından, kaynayan bir kazandan tebâhhür eden buhar gibi yükse-len toz deryası ile karşılaştım.

«— Bu kısımda da insan çalış-ıyor mu?» diye sordum.

«— Evet!» dediler.

(Devamı var)

Kırıkkale Top Fabrikası işçilerinin terfi zammı...

Kırıkkale okuyucularımızdan aldığımız bir mektupta şayanı dikkat bir şikâyet belirtilmek-tedir. Mektupta işçi arkadaş şunları bildiriyor:

«— Kırıkkale Makine ve Kim-ya Endüstrisi Kurumunda çalışan biz işçilerden gelir vergisi kanunu gereğince 2. No. lu cedvele göre indirim yapılması icabederken, 4 No. lu cedvelden vergi indirimi yapılmaktadır. Halbuki mezkûr kanunun 26 ncı maddesine göre Çocuk zamlarından vergi kesil-memesi lâzımdır. Halbuki biz iş-çilerden bir Sosyal yardımı olan Çocuk zamlarından vergi kesil-mektedir.

Fabrikamızın Dahilî Talimatna-mesinde İşçinin terfi zammının her iki senede verilmesi gerektiği halde, 3 veya 3,5 sene bir zaman geçtiği halde halâ verilmemekte-dir.

Genel Müdür Celâl İmrenin 4/6/951 tarihinde Kırıkkaleye ge-lişinde İşçi Mümessilleriyle yapı-tığı toplantıda, Kurum Hakkında sorulan bazı suallere şu cevapta bulunarak demişti ki:

«— Bir kaç fabrikaya iş bula-madık. İş bulmak için araştırma yapmaktayız. Kurumun parası ol-

madığı için bu durum karşısında işçilere zam yapamıyacağız.

Halbuki memurlara ayda 50-60 saat mesai yaptırılıyor ve prim veriliyor, bu da yetmezmiş gibi bir maaş ta ikramiye ödeniyor. E-sasen mesai ve prim hakkı bil fiil imalât ve istihsalâtı arttıran işçi-nin olması icabederken, maalesef bu haklarımız zayı olmaktadır.

Bu haklarımızın verilmesi için İlgili Makamların nazar dikkati-ni celbetmenizi isteriz.»

İngilterede Sanayi inkılâbı

(Baş tarafı 2 nci sahifede)

ce işçiler geniş ölçüde birbirle-riyle temas imkânı buluyor ve şunu görüyorlardı:

Ortada parasını işleten ve mütemadiyen kâr ederek işini büyüten bir sermayedar, bir de sermayedardan muayyen bir ü-cret alarak çalışan ve emeğinden başka bir şeyi olmıyan işçiler, yani kendileri vardır. Ve bu iki sınıf arasında da menfaat ayrı-lığı baş göstermiştir.

(Devam edecek)

Ankarada 29. 7. 951 günü «Ankara Mensucat Kesim ve Dikim İşçileri Sendikası» adıyla yeni bir sendika kurulmuştur. Resimde Sendikamızın açılma töreninde bulunanlar görülmektedir.

(Foto İşçi Hakkı - S. Özozan)

HİKÂYE

PARA GÜNÜ...

Yazan : Rüştü CEYHAN

300 dokuma tezgâhının müthiş bir şakırtıya boğduğu dokumahanenin pamuk tozları uçan kola kokulu havasına çatıdan güneş sütunları vuruyor, tozlar parlıyordu.

Yüz yetmişinci tezgâhın işçisi Arnavut Haydar iki yüzüncü tezgâhın işçisi İzmirli Kemal'e baktı, kuvvetli bir ışık çaldı. Kopan iplikleri çekip bağlamakta olan Kemal, arkadaşı Haydar'ın ışık sesini duyarak döndü, iki arkadaş karşından karşıya bakışıp, o yalnız dokumacılara has sezgiyle, anlatılar: Cıga içmeğe çıkalım demek istiyorlardı. Makinelerini işler vaziyette bırakıp çıktılar.

Erkek helâları iplikânenin yanında, kadın helâlarından kalın ve yüksek bir duvarla ayrılıyordu.

Haydar yirmi beşlik cigara paketini uzattı. İzmirli Kemal bir cigara alırken:

«— Çok iplik kopyuyor yahu, dedi. Bu gidişle günde yüz ellişer kurusun yolunu bulamayacağız!»

Arnavut Haydar kibrit çaktı.

«— Yok! dedi. Atlar tepişir esekler ezilir diye bir söz vardır hani...»

«— Peki sonu nereye varacak?»

«— Mühendisi fabrikadan attırana kadar uğraşacak. Bizim Seyfi yeminle söylüyor, kolayla zımpara tozu atıyormuş!»

«— Kim?»

«— Şef. Bizim dokuma şefi!»

«— Niye?»

«— Niyesi var mı? Gayet basit. Mâlûm a, zımpara tozu aşındırıcıdır. Zımpara tozlu iplikler tel güçleri aşındırarak, aşınan gücüler de... Nitekim oluyor da... Çok iplik kopuyor diye demin söyledin...»

«— Evet, kopuyor. Bu tezgâhlarda bu kadar iplik koptuğunu bilmem ben!»

«— Bütün işçiler aynı kanaatta!»

«— Peki? Olan bize oluyor yahu... İplik çekip bağlamaktan iş çıkaramıyoruz. Ev kirası geldi çattı, kızdandan okul için önlük istemişler, oğlanın reçetesi...»

«— Benden de al o kadar. Kariya streptomisin alacağım metelik yok. Küt küt öksürüyor. Doktor diyor ki, temiz hava, bol gıda, istirahat...»

«— Doktor der. Doktor için tabii şeyler bunlar...»

Helâ aralığı bir arı kovanı gibi işliyordu. Girenler, çıkanlar, cigara içenler... İki arkadaş bir müddet kalabalığı seyrettiler.

Haydar:

«— Vidalarımız gittikçe sıkılıyor Kemal! dedi, Mes'uliyeti mühendisin üzerine... Muvaffak ta oluyor... Ben bu yakınlarda bir takım hâdiseler bekliyorum...»

«— Ne gibi?»

«— Mühendis aleyhine dokumacıların ayaklanacaklarını sanıyorum...»

«— İyi ama, nereden anlıyorsun?»

«— Mesele basit: Fazla iplik kopması dolayısıyla vidaları sıkışan işçiler öfkelerini mühendisten almak isteyecekler. Çünkü yapılan propagandaya göre, suç mühendis!»

«— Evet. Herkes mühendise dış biliyor...»

«— Netice itibarile, gaye mühendisi fabrikadan kovdurup, eskisi gibi, dokumaları eline almak!

İzmirli Kemal cigarasından üst-üste duman aldı:

«— Ben, dedi, yokum. Herifin döğülmesine karışmam!»

«— Kâfi değil. Önlemek lâzım!»

«— Nasıl?»

«— Patronlara çıkıp izah mı etsek acaba?»

«— Elde müsbet delil yok ki...»

Arnavut Haydar sinirli sinirli:

«— Evet, dedi, elde delil yok...»

★
Bir cumartesi öğle paydosundan sonra dokumacılara mavi zarflar içinde para verildi. Zarfını alan her işçinin yüzü asılıyor, yorgun ve terli yüzler öfkeyle geriliyordu. Günde on iki saat ayak üstü çalışmanın bir haftalık neticesinden kimse memnun değildi.

Dokumahanenin önünde homurtuyla dolaşan dokumacılar, ellerinde para zarfları, bekliyorlar, ne yapacaklarını pek te kestirememekle beraber, bir şeylerin olmasını arzu eder gibi birikiyor, üçer, beşer kişilik gruplar halinde bekliyorlardı.

Paranın dağılması bittikten sonra, memur yüksek sesle:

«— Haydin arkadaşlar, dağılım artık! Ne bekliyorsunuz?»

Diye seslendi.

İşçiler derhal kâtibin etrafını aldılar:

«— Niçin?»

«— Niye dağılacak mışız?»

«— Bu parayla sen bizim yerimize evlere git de çocuk çocuğa

hesap ver!»

«— Yavrular para bekliyor para!»

Dokumacılar ürküntüyle bakan kâtip, korktu.

«— Bana göre hava hoş, dedi, beni alâkadar etmez esasta...»

«— Öyleyse ukalâlık etme, bas git!»

«— Daha ne duruyorsun ulan, züppe?»

«— ... Yoksa sen mi hesap vereceksin?»

Kâtip heyecan içinde muhasebeye gitti, muhasebeciye vaziyeti korkuyla anlattı, dokumacıların müthiş gözlerinden bahsetti...

Telâşlanan muhasebeci de Umum müdürün odasına koştu. Kâtipten duyduklarını bir çırpıda anlattı. Uzun boylu, iri burunlu bir yahudi olan fabrika umum müdürü derhal telefona sarılarak durumdan Emniyet müdürlüğünü haberdar ettikten sonra:

«— Dokuma şefiyle işçi mümessilini çağırın!» emrini verdi.

Az sonra dokuma şefiyle işçi mümessili geldiler. Uzun boylu, kupkuru, fevkalâde hilekâr bir Fellâh olan dokuma şefi:

«— Buyrun beyim!» diye ve hiç bir şeyden haberi yokmuş gibi, umum müdürün karşısında, elleri önünde kavuşuk, bekledi.

İşçi mümessili ise, fabrika idaresi tarafından zorla işçiye kabul ettirilmiş, koca kafalı, patlak yeşil gözlü biriydi ki vazifesi sanki dokuma şefini körü körüne tasdikten ibaretti.

Umum müdür:

«— Nedir bu usta? diye sordu, ne istiyorlar?»

Dokuma şefi:

«— Vallahi bilmem... cevabını verdi, mühendis beyden sor! Dokumahanenin girdisi çıktısı ondan sorulur!»

«— Peki ne istiyorlar?»

«— Ne isteyecekler, ellerine geçen paradan memnun değiller...

Herkesin evi, barkı, çoluğu çocuğu var. Eve ne yüzle gidelim diyorlar! Herifler haklı!»

Umum müdür hayretle:

«— Ya! dedi, haklı demek?»

«— Evet, haklı... Kopan iplikleri bağlamaktan iş çıkarmağa vakit bulamıyorlar ki... Verdiği yeni düzen düzenden başka her şeye benzer. İplikler mukavemetini kaybettiler!»

Umum müdür işçi mümessiline döndü:

«— Doğru mu?»

Kendisi de bir dokumacı olan işçi mümessili, derhal tasdik etti:

«— Doğru beyim!»

★

Dokumahanenin önündeki homurtu an be an artmıyordu.

Dokuma şefinin yeğeni Sarı Yakup:

«— Arkadaşlar! dedi, bu mühendis dokumalara gelmeden evvel işlerimiz yolunda değil miydi? Aldığımız paradan bir şikâyetimiz var mıydı?»

Sarı Yakup'un arkadaşları:

«— Ne münasebet? diye bağırdılar, gül gibi çalışıyorduk. Bu mühendis te nerden çıktı? O yokken işler geri mi kalıyordu?»

Gittikçe çileden çıkmağa doğru giden kalabalığın heyecanını bir kenardan seyretmekte olan Arnavut Haydarla İzmirli Kemal usul usul konuşuyorlardı.

Haydar:

«— İşi adamakıllı plânlamış!» dedi.

«— Zavallı mühendis... Odasından çıkamıyor!»

«— Nasıl çıkar? Deli mi?»

«— Kapı sağlam mı bari?»

«— Çok. Mâmafi...»

Bu sırada dokuma şefi görünürdü, işçi mümessili de peşinde. İşçiler derhal etraflarını aldılar.

«— Umum müdüre anlattım, dedi, iş bilmiyor, düzeni bozdu, fazla iplik kopuyor, çocuklar iplik çekip bağlamaktan bez dokuya-

myorlar dedim...»

Yeğeni Sarı Yakup'un kulağına bir şeyler fısıldayıp, ortaldan kayboldu.

«— Allah belâsını versin ekmeğimizle oynayanların! diye bağırdı, istemiyoruz bu mühendisi!»

Arkadaşları onu takip ettiler:

«— İstemiyoruz, istemiyoruz, istemiyoruz!!!»

Sarı Yakup kalabalığın önüne düşmüştü. Ellerinde para zarfları ile işçiler, Sarı Yakup'un peşisıra dokumahaneden içeri girip, mühendisin oda kapısı önünde biriktiller.

Uğultu, gürültü, küfür...

Vurup kırmaktan, asıp kesmekten bahsediliyordu. Gözü dönmüş, zingir zingir titreyerek, Sarı Yakup'un sözlerini öfkeyle tekrarlayan kalabalık gittikçe çileden çıkıyordu. Dokuma tezgâhlarının mekikleri, birtakım demir parçaları, velhasıl ele geçirilen ne varsa, mühendisin pencere camlarına savruluyor, camlar kırılıyordu.

Arnavut Haydar:

«— Nasıl?. dedi, beğeniyor musun?»

İzmirli Kemal:

«— Bir bakıma evet, bir bakıma hayır...» cevabını verdi.

«— Niçin?»

«— Evet, çünkü müthiş gücümüzy seyrediyorum; hayır. Çünkü, çok çabuk aldatılıyor... Gücümüzü başkalarının menfaati için sebil ediyoruz!»

Dokumahanenin büyük demir kapısına dayanmışlardı.

Haydar:

«— Evet! dedi, gücümüz...»

Fabrikanın büyük kapısının bir denbire açıldığını, ellerinde coplarla yirmi, otuz, belki daha çok polis içeri girdiğini gördüler. Polisler dokumahaneye doğru geliyorlardı.

İki arkadaş usullu savuştular.

İŞÇİ SPOR

“Güreşçi Faik Ağabey,, maçlarına devam edildi

«Güreşçi Faik Ağabey kupası maçlarının 4 üncü haftasına 12 Ağustos 1951 Pazar günü yine Eyüp sahasında devam edilmiştir. İlk maç Cam spor — Doğan Yıldız arasında yapılacaktı, fakat Doğan Yıldız gelmediğinden Cam spor hükmen galip sayılmıştır.

İkinci maç saat 11.00 de Yıldırım Spor — Balat Kültür Spor arasında yapılmıştır.

Maça canlı bir şekilde başlayan Yıldırım Spor soldan yaptığı bir akınla Balat Kültür kalesine ilk tehlikeyi yarattı.

Reşadın ara pasını güzel kullanan Nahit topu ağlara yollayarak takımına ilk ve son golü attı. Ve devre 1-0 Yıldırım Sporun lehine bitti. İkinci devre Yıldırım birkaç gol fırsatı kaçırmış ve bir golden fazla gol çıkaramıyarak maçı 1-0 galip bitirmiştir.

Haftanın 3 üncü maçı Doğan Güneş — Bülbüldere arasında yapılmıştır.

Oyun başlar başlamaz Doğan Güneş hâkimiyeti eline alarak

Necati, Bayram, Ziya'nın attığı 3 gol ile devreyi 3-0 galip bitirdi. İkinci devre Doğan Güneş'liler daha çok açılarak Gültekin vasıtasıyla 4 gol daha çıkararak maçı 7-0 gibi büyük bir farkla bitirdi.

Dördüncü maçı Kale Spor — Çetin Spor yapmış, Kale Spor 3-2 mağlup olmuştur.

Haftanın son maçı Ay-Yıldız — Akınspor arasında cereyan etmiştir.

Maç başladığı zaman 8 inci dakikada İsmail topu sürüp Akınspor müdafaasını aşarak plâse bir vuruşla ilk golü, Mehmet de 24 üncü dakikada ikinci golü attı. Bu goller Akınspor'luları kamçladı. 30 ve 35 inci dakikada 2 gol atmağa muvaffak oldular. Bu gollerden sonra her iki takım canlı oynuyordu. Ay-Yıldızlı Emin soldan kayarak rakip kaleye sıkı bir şut çekti, kaleci bunu güçlkle kurtarabildi. Devrenin bitmesine az bir zaman vardı ki Ay-Yıldızlı Mehmet kaleye sıkı bir şut attı, top kalecinin göğsünden geri gelirken geriden yetişen Rasim ta-

kimına 3 üncü golü yapmış oldu. Hakemin gol kararına Akınspor'lular itiraz ederek ofsayt dediler. Bir taraftan Akınspor taraftarları, bir taraftan oyuncular hakemi bir çok kötü lâflarla tehdit ediyor, Ay-Yıldızlı gençlerin âdeta üzerlerine yürüyorlardı. Bu vaziyet karşısında Ay-Yıldız kaptanı İsmail takımını sahadan çekerek maçı tehir ettirdi.

İŞÇİ HAKKI — Bu kupa maçlarını idare edenler bu rezalet karşısında seyirci kalarak... Niçin böyle nâhoş hadiseler meydana veriyorlar. İlgililerin bu maçın başka sahada devam ettirmelerini ve vazifelerile alâkadar olmalarını dileriz.

HUSUSİ MAÇ

Olimpiyat Spor geçen hafta Pazar günü Kurdağ ile yaptığı maçı 7-1 kazanmıştır. Olimpiyat Spor saahya şu kadroyla çıkmıştır:

Yani — Yusuf, Necati — Atilâ, Ahmet, Mustafa — İhsan, İsmail, Şeref, Hasan, Yorgi.

TÜSTAVYA AŞAMA K... ARŞİV BELGESİ

Yazan: İbrahim GÜZELCE

(Dram: 1 Perde)

Şahıslar: Baba, Anne, biri kız, diğeri erkek olmak üzere 2 çocuk.

Sahne

(Gecekondumsu bir evin tek odası... Bütün piyes devamınca bu dekor değişmez.

Yerde, parça parça bezlerden dokunmuş, rengârenk bir keçe... Odanın sağında, muhtelif yerlerinden yamalanmış bir kanape... Kanapenin yanında eski bir iskemle... Odanın cephesinde, portakal sandıklarının yan yana getirilmesi meydana gelmiş bir divan... Divanın üzeri, yere serilmiş olan keçenin bir başka renklisi ile örtülmüştür... Divanın hemen yanında, bir kaç yatak, üst üste konulmuş, üzeri bir çarşafı kapatılmış. Kapının biraz ilerisinde, duvara dayalı bir kova... Üstü gazete ile örtülü... Kovanın üstünde, duvara çakılmış bir çiviye takılı duran bir maşrapa...)

BİRİNCİ MECLİS

(Odanın orta yerine serilmiş ve üzerinde domates, biber, ekmek, peynir bulunan bir sofraya bezinin etrafına; baba, anne ve çocuklar diz çökmüşler, öğle yemeği yemekteydiler... Günlerden cumartesidir... Saat 2,30 sularındadır...)

Kız çocuk — Baba, hani bugün bize pirzola alacaktın?... Tâ... ne zamandanberi alıcam alıcam diyorsun. Gine de almıyorsun... Hep domates, ekmek, peynir yiye yiye usandık artık.

Baba — (Üzüntülü bir sesle) Alıcam evlâdım... Alıcam... Bugün cumartesi olduğu için kasaplar yarım azatmış... Biz işten çıkınca ya kadar onlar kapatıvermişler. Başurmadığım kasap kalmadı... (Anne ile birbirlerine bakışırlar).

Erkek çocuk — Ama baba, onlar mektep değil ki yarım azat olunsunlar... Baba — (şaşkın) Mektep değil mi?... Şey... Şey... yani, mektep değil ama cumartesi günleri onlar da mektepler gibi yarım azat yapıyorlar...

Anne — Ev sahibinin kirasını verdin mi diyordum.

Baba — Ha... Evet, evet... verdim. Vermez olur muyum hiç?

— Anne — Söyledin mi?

Baba — Neyi?

Anne — Öf!.. Efendi. Niye böyle anlamamazlıktan geliyorsun? Hani bu ay, bizden aylığın yarısını, almasını, yarısını da önümüzdeki ayın 15 inde vermek istediğimizi söyleyecektin. Ne oldu?

Baba — Evet... Evet... Söyledim.

Anne — Ne dedi?

Baba — Bütün sızlanmalarına rağmen kabul etmedi. Oğlunu evlendirecekti... Düğün masrafı bir hayli kabarık yekün tutacağı için epice açılacaktı... Bana uzun boylu düğünden bahsetti durdu... Park mı, otel mi, ne bileyim ben, düğün öyle bir yerde olacaktı... Orası çok zengin bir yermiş... Aç karnına, tam yarım saat, ayak üzerinde onu dinledim... Sonunda 20 lirayı olduğu gibi cebine attı...

Anne — (Hiddetli ve asabi bir sesle) Aldığı zehir zıkkım olsun inşallah... Şu bir karış toprak üzerine 20 lira... Her Allahın ayı çekilir mi bu? Her yerde elleri var... Hangi taşı kaldıran altından onlar çıkar... Kendisi apartmanda oturur, şu Allahın toprağı üzerine kondurduğu bir karış oda için de dünyanın parasını alır... Arabalar, kahveler, evler... Sanki, mezara bunları da beraber götürecekler... Allah bunları yaratırken, kalplerinden merhamet duygularını almış galiba?...

Baba — Gene başlama hanım... Zaten lâf söyleyecek halim yok... Demin bir lokma ekmek yedim ama, gel sen bir de bana sor... Çocukların, kapıdan içeri girince el-

lerime atılıp ta bir şey bulamaları kanıma dokunuyor, ağrıma gidiyor... Demin sofrada, kızın sözleri az daha ağlatacağı beni... Sabahtan akşama kadar çalış, çabala gene o, gene o... Elde yok, avuçta yok... Çocukların sızlanmalarına yüreğim dayanmıyor...

(Sonu gelecek sayıda)

Zonguldakta işçi evleri için kredi

Zonguldak (Özel) — Öteden beri cefakâr işçilerimizin en önemli yaralarından biri olan mesken işine bir melhem arayan maden işçileri Sendikası Yönetim Kurulu türlü ve çetin mücadeleleri sonunda, faizsiz ve kârsız sermaye teminine muvaffak olmuş ve bu iş için Bakanlar Kurulunun aldığı kararı Çalışma Bakanı Zonguldak valisi delâletiyle maden işçileri Sendikasına bildirmiştir.

Kooperatifin derhal faaliyete geçmesi için Sendika Başkanını Necati Diken Çalışma Bakanlığınca yapılan davet üzerine Ankaraya gitmiştir...

Asgari ücret meselesi

(Baş tarafı 2. sayfada)

olacak ve anlaşıldığına göre uzun zaman tatbik edilecektir. Halbuki asgari ücretin hayat pahalılığına, paranın satınalma kabiliyetine uyması lâzımdır. Donmuş bir şekilde kalacak olan asgari ücretin işçilerin behemhal zararına olacağı aşikârdır. Hayat pahalılığının aydan aya ne derece arttığı bilinen memleketimizde bu halin işçiler aleyhine ne kadar büyük haksız-

Usta işçilere göz diken bir mütehasıs

Yaşar Çıkvaşvili mensucat fabrikasında iplik mütehasısı Kemal Yılcancının işçilere karşı sert muameleler yaptığı ve usta işçileri fabrikadan uzaklaştırdığı onları işsiz bıraktığı bildirilmektedir.

İşçi Hakkı: — Hatırımıza bir mısra geldi: Elbette olur ev yığının hanesi viran!

Yıllık ücretli mezuniyet

(Baş tarafı 1. sayfada)

lı isteklerimizin kaleme alınmasını cefakâr Havza işçileri namına rica ederiz.

1 — Çalışma hayatının müşkül ve yorucu mesleğinde bulunan ve çalışanlar içersinde en az para alan biz işçilerin hafta tatili ücretlerinin tam olarak verilmesi.

2 — Hafta içinde mazeretle

Karabük Çelik Fabrikası işçileri

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Sabri Gürata işverenle aralarındaki çeşitli ihtilâflar hakkında da demiştir ki:

«— İşveren, işçilerin bir kısım isteklerini yerine getirmiyor. Lojman ve nakil vasıtası içindeki ihtilâflarımız bunlara birer misaldir.

Biz diyoruz ki: İşçilere de «insan» nazariyle bakılsın. Memurlara ev işinde gösterilen kolaylık bizlere de gösterilsin. Zira fabri-

İşçilerimize sefalet ve ızdırap getiren ithal politikası

(Baş tarafı 1. sayfada)

«Hâlen yün ipliğine memleket ihtiyacı senede 2547 tondur. Buna mukabil fabrikalarımız faal olarak çalıştığı takdirde ve hariçten ithaline müsaade edilmediği halde bizim senelik istihsalimiz 3737 tondur.

Yün ipliği sanayiinde çalıştırmakta olduğumuz işçi miktarı 10.000 i mütecevizdir. Hariçten yün ipliği ithaline müsaade etmek dahilî sanayiimizi mühim zarara sokmakla beraber dolayısıyla bundan müteessir olacak işçilerimizle onların ailelerini de ıstırap ve sefaletle düşürerek esasen mevcut bir işsizlik dâvasını ayrıca tahrik etmiş olacaktır.»

İşçi Hakkı: — Görülüyor ki hükümetin vereceği karar en az 10.000 işçiyi ve onların bakmağa mecbur olduğu 30 bin kişiyi ciddi surette ilgilendirmektedir. İsrarla müdafaa edilen liberal ekonomi sistemi henüz sanayi inkişabını yapamamış yurdumuza sadece sefalet ve felâket getirmektedir. Bu ise memleketin temellerini çökertmek ve müdafaa imkânlarını mahvetmek olacaktır. Yerli sanayi ileri bir devletçilik sistemi ile himaye edilemezse hem işçilerimiz açlığa mahkûm olacak, hem de iktidasi istiklâlimiz günbe gün tehlike geçirecektir. Liberal bir sistem karşısında yerli sanayi tutunamaz ve aşırı rekabet ekonomik gelişmemizi durdurur, çürütür.

Büyük devletlerin liberasyona gidilmesini istemesi kendi yararlarına fakat Türk halkının zararına. Bu hakikat böylece biline!

işten kalanın aynı haktan faydalanması.

3 — Senelik ücretli mezuniyetin tasarıya ithal ve kabulü.
4 — Yalnız Cumhuriyet Bayramında değil, diğer bayramlarda da çalışmayanlara tek, çalışanlara çift yevmiye verilmesi.

Diğer taraftan Hükümetin kısa zamanda bu kanunu düzeltmesi için işçilerin harekete geçmesi lâzımdır. Ücretler tam yevmiye olmalıdır. Zira bu kanun işçileri tatmin etmemiştir. İşçi Sendikaları Birliği bu kanun münasebetiyle hükümete bir yazı göndermiş ve tam yevmiye prensibini müdafaa etmiştir.

İşçi Hakkı: — Görülüyor ki hükümet ücretli yıllık izin vâdini yerine getirmemiştir. Biz işçilerin meşru haklarının süruncemede bırakılmamasını istiyoruz.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Balıkesir'de Bigadiç'te bir maddende çalışmak üzere lâgımcılık ve kasacılık işlerinden anlayan 20 işçiye ihtiyaç vardır. İşyerine kadar yol parası verilecek, maddende yatacak yer temin edilecektir. İş devamlı ve 4 lira gündeliklidir.

Ayrıca 25 inşaat amelesine, 30 arkahlık hamala, 60 bobinci, bükümcü kadına, 10 lâstik işçisi kadına, 1 defter ve anbar işlerinden anlayan daktilo kadına, 2 birinci sınıf alafranga aşçıya, 2 hastabakıcı kadına, bir dadiya ihtiyaç vardır.

İsteklilerin Çağaloğlu Sultanmektebi sokağındaki Müdürlüğü müze müracaatları.

kamızda bir ev suüstimali vardır. Müessesenin 1000 evi mevcuttur. Bu evlerde oturacaklar üç kısma ayrılır:

- 1 — Müdür ve ailesi,
- 2 — Santral şefi ve ustabaşları,
- 3 — İmalât ustabaşları, işçiler, kimyagerler v.s.

İşçiler en son sınıfta mütalea ediliyor. Kontrolplâkla ayrılmış odalar işçilere veriliyor. Bir odada 7-8 işçi yatırılıyor. Öte tarafta bekâr bir memur üç odalı bir evi tek başına işgal ediyor. Odalardan başka işçi pavyonları vardır. 800 işçi bu pavyonlarda yatar. Pavyon odalarında 24 işçi bir arada yatırılır. Altı üstü ranzalar insanla dolar. Halbuki Sağlık Heyeti bu odalarda 12 kişinin yatacağını bildirmiştir. Buna rağmen müessese işçi sağlığını hiçe sayar. Üç pavyonu bomboş bırakıyorlar da işçileri rahat yatağa kavuşturuyorlar.»

Fabrika baş müesseli bu konuyu daha derinleştirerek şunları ilâve etmiştir:

«— Bilhassa şimdi yazdır. Karyoların altında birer saç levha vardır. Bu levhaların üzerine eklemek ve ayakkabıyı bir araya koymak zarureti beliriyor. Ekmekle ayakkabıyı bir yere nasıl koyalım? Bize «yerimiz yok!» diyorlar.»

Sabri Gürata vesait, terfi şekli ve iş kazaları etrafında da izahat vermiştir. Bunları da gelecek sayıda yazacağız.

İSTANBUL ELEKTRİK VE MOTORLU TAŞIT İŞÇİLERİ SENDİKASI SİLÂHTARAĞA ŞUBESİ BAŞKANLIĞINDAN

Şubemizin Yıllık Genel Kurul Toplantısı 18/Ağustos/951 Cumartesi günü saat 17.30 da Silâhtarğa Elektrik Fabrikası İşçi Lokalinde yapılacaktır. Sayın üyelerin teşrifi rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Çalışma ve Hesap raporlarının okuması ve Yönetim Kurulunun ibrası, 2 — Yönetim Kurulu seçimi. 3 — Dilekler.

Erkek çocuk — Neden?
Baba — (Çocuğun yanağını okşar, elindeki domates dilimini onun ağzına sokmaya çalışarak): Çünkü kanun böyle de ondan.. Ye çocuğum, hadi ye...

Kız çocuk — Anne, hani sen bize demiştin ki; «Cumartesi gününe kadar yaramazlık etmezseniz, bakkın babanız size neler alacak». Biz de seni hiç üzmedik ama babam bugün gene bize bir şey almadı...

Anne — Babanız işinden parasının hepsini alamamış evlâdım. Siz şimdi yemeğinizi yeyin, yarın ben size istediğinizi alacağım... olmaz mı?... (Sessizce yemek yenilir ve sofradan kalkarlar).

Erkek çocuk — Baba, ben biraz sokağa çıkacağım...

Kız çocuk — Ya!... Ben de...

Baba — Peki... Peki. Haydi girdin oynayın ama, sakın kapının önünden ayrılmayın olmaz mı?...

Çocuklar — (Her ikisi birden sevinçle) olur... olur... (Kapıya doğru koşarak dışarı çıkarlar).

İKİNCİ MECLİS (Anne ile Baba)

Anne — Allahım cümlemize Eyyüb sabrı versin... Her gelen gün bizi biraz daha sıkıştırıyor... Ev sahibinin parasını verdin mi?

Baba — (Dalgın dalgın düşünmektedir... Kendisine hitap edilmediğinin farkında olmaz.)

Anne — Sana söylüyorum, e-fendi.

Baba — (Silkinerek): Ne... Ne var? Bir şey mi söyledin hanım?

ücret

(Baş tarafı 1. sayfada)

kararını imza eden sendika başkanı, aynı zamanda bu ücreti az bulan ve bunu belirten beyannamayı imza eden aynı zatdır. Bu hâl dikkatimizden kaçmamıştır.»

BURSA SENDİKALAR BİRLİĞİ'NİN KARARI

Bursa (Özel) — Adana İşçi Sendikaları Birliğinin asgari ücret komisyonu kararını protesto hareketine şehrimiz Sendikalar Birliği de katılmıştır. Birlik Bakanlığa gönderdiği yazıda şunları belirtmektedir:

«Seyhan ilindeki çırçır işçilerinin asgari ücretlerini tespit eden, asgari ücret tespit komisyonu kararı, mezkûr vilâyetin işçi sendikaları birliği tarafından az görümlere protesto edilmekte ve bu mevzuda birliğimizin başkanlığımız nezdinde teşebbüste bulunulması istenerek asgari ücretin bugünkü geçim şartlarına göre daha realist bir görüşle düzenlenmesini temenni etmektedirler.

Arkadaşlarımızın bu haklı arzuları karşısında Adanada işçiler arasında hoşnutsuzluk yaratan kararın tashihi cihetine gidileceğine inanmakla beraber bu yazımızla arkadaşlarımızın haklı arzularına tercüman olmayı vazife bilerek, başkanlığın bu mevzuda harekete geçmesini, Adanadaki işçi arkadaşlarımızın lehinde karar alınmasının sağlanmasını Bursa işçileri namına temenni ederiz.»

liklara yol açacağını ise izahatımız yoktur.

Üstelik hâlâ bu aksak yönetmelik İstanbulda tatbik edilmemektedir. Halbuki asgari ücrete azami derecede lüzum vardır. İşçinin emeği alabildiğine istismar edilmektedir.

Satılık ev

Anadoluhisarında meyvalı bahçeli, 4 oda, içi muşamba döşeli ev 5000 liraya acele satılıktır. Hissar iskele kahvesinde Mahir Pehlivan müracaat.

İŞÇİ HAKKI

Haftalık Siyasî Müstakil Gazete

☆

Gönderilen yazılar geri verilmez.

☆

Yıllık aboneliği 520 kuruş
Altı aylık 260 kuruş

☆

İlân Tarifesi

Başlık	20.00 lira
Resmî ilânların bir santimi	2.00 »
Kongre ilânları	7.50 »
Doğum, nişan, düğün ve ölüm ilânlarından hiçbir ücret alınmaz.	

☆

Basıldığı yer:
İstanbul, ŞAKA Matbaası

KONGREYE DAVET

İstanbul Tütün İşçileri Sendikası yıllık kongresi 26/8/951 Pazar günü saat 12 den 19 a kadar Kasımpaşa Geyikli Sineması Camiiekber Muvakkithane caddesi No. 47/55 de aktebileceğinden sayın âzâlarımıza ilân olunur.

Gündem: 1 — İdare heyeti seçimi, 2 — Kontrol komisyonu seçimi, 3 — Haysiyet divanı seçimi, 4 — Dilekler ve istekler.